

VÄRDEBESKRIVNING

Område av riksintresse för naturvård i Dalarnas län

Datum: 2004-01-27

Områdesnummer: NRO 20 006

Områdesnamn: Fuluälven

Kommun: Älvdalen (2039) och Malung (2023)

Kartblad: 16C SO, 15C NO, 15D NV, SV

Area: 2 200 ha totalt varav 1 700 ha land och 500 ha vatten.

Naturgeografisk region: 33 g Förfjällsregion med huvudsakligen nordligt boreal vegetation.

Regionindelning för sjöar och vattendrag: Avrinningsområde 53, Dalälven

Agrara kulturlandskapsregioner: Fjällbygden samt södra Norrlands och norra Svealands skogsbygder.

Landskapsformer: Förfjällsområde.

Riksvärde:

Ås, kame	
Odlingslandskap	Äng
Vattendrag	Fauna

Värdeomdöme: Fuluälven är en mycket naturskön älv som ännu är opåverkad av vattenreglering. Älven äger därigenom stora ekologiska värden. Älven är även av stort värde för fritidsfisket då den anses utgöra ett av länets bästa strömfiskevatten. Området rymmer ställvis en värdefull och rik flora och fauna, samt vissa geologiska värden.

Vid Sörsjön finns en vacker landskapsbild med representativt odlingslandskap med lång kontinuitet och med inslag av äng med sötvattensstrandäng.

Huvudkriterier: B, E

Stödkriterier: Storlek, mångformighet, representativitet, kontinuitet, raritet, nyckelområde, funktion.

Förutsättningar för bevarande: Älvens naturliga vattenföring bibehålls. Vid skogsbruk och större exploatering visas stor hänsyn till områdets naturvärden.

Värdet kan påverkas negativt av vattenreglering, större exploateringar i

anslutning till älven, ej naturanpassat skogsbruk, avloppsutsläpp.

Fortsatt jordbruk med åkerbruk, ängsbruk och skötsel av landskapselement. Restaurering av igenvuxna ängar och naturbetesmarker. Områdets värden kan påverkas negativt av minskad eller upphörd jordbruks/betesdrift, skogsplantering på jordbruksmark, energiskogsodling, igenväxning, spridning av gifter eller gödselmedel, bebyggelse, nydikningar, täkt, luftledning, vägdragningar.

Säkerställande: Stora delar av området är avsatt med stöd av MB 7 kap 28 § som Natura 2000-området Fuluälven med sitecode SE0620016. Även Natura 2000-området Trollvasslan SE0620017 berör området något. Området omfattas av MB 4 kap 2 och 6 §§.

Områdets huvuddrag: Fuluälven är ett norrifrån sluttande biflöde till Västerdalälven. Älven avvattnar stora områden av förfjällsterrängen mellan Särna och riksgränsen, bl a delar av Fulufjället. Den här beskrivna sträckan omfattar delen från älvens utlopp i Ljoran och Västerdalälven upp till södra Fulusjön, en sträcka på drygt fem mil. Malungsåsen följer Fuluälven nästan hela vägen och sätter därmed sin prägel på stränderna. Det glacialfluviala sedimenten förekommer längs hela älvsträckan. Väl utbildade rullstensåsar och kamlandskap ingår i området. I anslutning till älven uppträder levéer och äldre älvfåror.

Älven är mestadels starkt strömmande och många och långa strömsträckor ingår i älvloppet. På flera ställen bildas forsar och fall, exempelvis vid Strupforsen där vattnet spolar över blottlagda hållar. Det kraftverk som är beläget vid Edforsen har inte någon nämnvärd inverkan på vattenföringen. Älven är i övrigt helt opåverkad av vattenreglering.

Strandvegetationen är omväxlande och starkt präglad av områdets nordliga förhållanden. Lugnare delar av älven kantas ofta av myrmarker, delvis i form av översvämmade kärr. Vid Idloken finns ett örtrikt kärr som är dominerat av styltstarr, en ovanlig typ i området. Rik flora uppträder även i flera andra partier längs älven. De gamla slätterängar som är belägna efter älven är numera igenvuxna av viden, men äger trots detta ännu ett rikt fåltskikt. Sörsjön är en långsträckt by med odlingsmark längs Fuluälven. De åkrar som ännu sköts brukas som vall. Även odlingslandskapet kring Sörsjön är till stora delar under igenväxning, t ex de forna slättermarkerna längs älven. Här finns många fina ängslador vilket ger en vacker landskapsbild.

Dessa förbuskade marker hyser en rik fauna och är av stor betydelse för viltet samt som häckningsbiotop för många fågelarter. Fiskbeståndet i älven är mycket rikt och här har även utter iakttagits.

Älven anses vara ett av länets bästa strömfiskevatten.

Representativt odlingslandskap med lång kontinuitet och med inslag av äng med sötvattensstrandäng, vid Sörsjön.

Anmärkningar: Älven ingår som objekt nr 39-58, klass I, i länsstyrelsens översiktliga naturinventering av Älvdalens kommun, samt som objekt nr 39-58 och 23-3 i naturvårdsprogrammet.

Området berör område av riksintresse för friluftsliv nr FW-8, Fuluälven.

Fuluälven ingår i länsstyrelsens bevarandeprogram för odlingslandskapets natur- och kulturmiljövärden (objekt nr 23-01) och i nationell bevarandeplan för odlingslandskapet (objekt nr W2302).

Referenser:

- Melin, S, 1980: *Kanotvatten. Inventering av sjöar och vattendrag*. SNV PM 1054.
- Olsson, G, 1964: *Rullstensåsarna och deras utnyttjande i Kopparbergs län*. Länsutredning för Kopparbergs län.
- Sundborg, Å, 1973: *Indalsälven, Ljungan, Ljusnan, Dalälven och Klarälven. Geovetenskapliga naturvärden*. Uppsala Universitet, Naturgeografiska Inst., rapport nr 27.
- Svenson, S-Å, 1984: *Översiktlig naturinventering för Malungs kommun*, Länsstyrelsen i Kopparbergs län, N 1984:1.
- Svenson, S-Å, 1985: *Översiktlig naturinventering för Älvdalens kommun*, Länsstyrelsen i Kopparbergs län, N 1985:1.
- Rynéus, T, (o medarb.), 1988: *Naturvårdsprogram för Kopparbergs län*. Länsstyrelsen i Kopparbergs län 1988:1.
- Länsstyrelsen Dalarna 1994: *Värdefulla odlingslandskap i Dalarna*. Länsstyrelsen Dalarna 1994:1.
- Bratt, L, Ljung, T, 1993: *Dalarnas ängar och betesmarker*. Länsstyrelsen Dalarna, 1993:1.
- Naturvårdsverket, 1996: *Nationell bevarandeplan för odlingslandskapet*. Stockholm. SNV PM 4815.